

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

I. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
PALUMBY GYULA

Társzerkesztők :
Fűrjész István, Novotny Gyula,
Mészöly Gedeon, Lázár Gyula.

Felelős szerkesztő:
KONCZ SÁNDOR

1934. NOVEMBER HÓ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL :
SÁROSPATAK
FŐISKOLA.

MEGJELENIK JULIUS ÉS
AUGUSZTUS HÓ KIVÉ-
TELÉVEL HAVONKÉNT.

ELŐFIZETÉS :
EGÉSZ ÉVRE 3 P.
FÉL ÉVRE 1.50 P.
EGYES SZÁM 30 FILL.

T A R T A L O M :

Koncz Sándor: Csak magunkról. — Kovács István: Tükör előtt. — Fűrjész István: Az Ormányságról. — Dabóczy István: Ami nincs. — B. I. R. T.: Az östehetség. — T. L.: Rajz. — Sohajda Mihály: Faluszeminárium. (Népművészet Lácán) — Békés Géza: Ősz van Patakon. (Vers) — bf.: Gyilkos órlások. — Palumby Gyula: Késhegygel. — Kajdy Béla: Diákcsemege. — —y G—: Könyvismertetés. Kedves Olvasóink! Híreink. Szerk. üzenetek.

Apróságok a Főiskolai Kórus Történetkönyvéből.

(Folytatás).

Az 1849 utáni elnyomatási időszak alatt, ha valami ok volt az összejövetelre, mint például Széchenyi halálára emlékünnepek, melyek nagy részét ugyan a kormányhatalom nem engedte, a Kórus lehetőség szerint ezeken az ünnepélyeken kivette a részét. S hogy nemcsak testben, de érzéseikben lelkileg is jelen voltak, mutatja az alábbi tény.

Az Apostol Pál, tiszáninneri szuperintendens temetése (1860 máj. 18.) után van egy rövid közlés. „Az útra adott 30 frt.-ból 12 frt.-ot a Miskolcon volt kartagok közmegegyezésével szebb helyre, üdvösebb célra nem fordíthattuk, mint a magyar akadémiára s az ifjúság közt összegyűlt 138 frt.-hoz csatolva már fel is küldetett; ha kevés is az áldozat, de ha az anyagi erőhöz mérve, tiszta, igaz honfi érzélem, buzgalom kifolyása — kevés a haza oltárán.“

* * *

Nagy lelkesedéssel használták fel az alkalmat, hogy 1867-ben Aradon, az országos dalárdaünnepélyen részt vegyenek. Nem volt akadály az sem, hogy augusztusban volt ez.

„8-án, tehát csütörtökön a déli nap hevében indult útnak a kis sereg. Előbb azonban küldöttségileg felkerestetik igazgató Árvai József úr, valamint könyvtárőr, Erdélyi János úr azon kérelemmel, engednék át a dalárdának azon nemzeti zászlót, melyet a háromszázados ünnep alkalmával id. br. Vay Miklósnak nyujtottak. Az egyszerű, de nemes emléké, csinnal készült kis lobogó köröttünk lengett az iskola csarnokában, mintegy hirdetővén Patak lakóinak is, hogy most egy nevezetes mozzanat van a kórus életében. Igazgató Árvai József az útra kész, indulandó tagokat magához hívhatja s eléjük adja, mily nemes ünnepélyre mennek, mely kicsiben hasonlít az olympiai versenyhez. Elmondá, hogy a nagy út, melyet teszünk, tapasztalatdús. Solon is, mikor törvényhozásra szólíttatott fel, azt mondá: előbb utazni megyek.“ „Szolnoktól az út Aradig valóban egy triumphus volt. Minden állomásnál költsönös üdvözlések által jött közelebb egymáshoz a dalárdák tömege. Mindmegannyi nemzeti öltözetben (nagyon emlékeztet 1790—91-re), dacára annak, hogy elmondhatjuk, miszerint itt észak déllel, kelet nyugottal ölelkezett. Mint kuriózumot jegyeztem fel azon érdekes szóváltást, mely Reményi és szerény dalárdánk közt folyt. (Reményi az akkori idők híres hegedűművésze volt.) Ez időben egy minden időben lenni szokott műszó terjedt el közöttünk; ez most a „gyerünk“ szó, értvén alatta, hogy igyunk s akire azt mondták, hogy jött, az azt jelentette, hogy az már Bachust csókolgatta. Egész éjszaka utazván, sokan álmosan, lecsüggesztett fővel ültek a vagonban. Egy állomáson Reményi közén jött s ily kérdést tett: Ugye álmosak? Erre Ivánka Sámuel zenetanár így válaszolt: mert egész éjszaka jöttünk. Nosza lón kacagás, mit a művész nyájas mosollyal kísért s kérdé okát a nevetésnek. A felvilágosítás után ő is osztozott kedélyességünkben...“

(Folyt. köv.)

(Ugyanaz.)

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

L. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
PALUMBY GYULA

Társszerkesztők :
Fűrjész István, Novotny Gyula,
Mészöly Gedeon, Lázár Gyula.

Felelős szerkesztő :
KONCZ SÁNDOR

CSAK MAGUNKRÓL.

A kritika legmélyebb természetéhez hozzátartozik a jóakarát. Nem kritika a méreghintés, a lelki vérmérgezést okozó rozsdás szegek szét-szórása, a halálos infekció. Az igazi kritika elvárható és megsejtett igények merész követelése. Önmagunkat kritizálni is csak annyi: önző jóakarattal önmagunkkal szemben igényt támasztani.

Az ifjú heroizmusnak és titánizmusnak csak abban az értelemben van valami magja, ha nem a meglódult idők örült merészségeit, ha nem a szellemi hajcsárnépség szaporítását jelenti, hanem a tisztesség táborát. Ne kössünk adás-vételi szerződést az élet szennyével, hanem reménykedjünk a még jellemmé, lélekké, friss testté és vérré nem vált önmagunkban. Nem „szögőzerősökre” és hangadókra van szükségünk, hanem olyan fiatalokra, akik a csend és szorgalom szentélyében izmosodnak a munka birkozóivá. A még csak ígéletben élő nagy és átfogó református egyetemesség nemes, az értékek megőrzésében konzervatív, az értékek átvevésében liberális ifjúságát várja ez a lerongyolódott, drága magyar föld. A minden hájjal megkent, raffinált, már az iskolában is a kenyérharc barna árnyékait előrevelő ifjúság helyére egy nemességével uralkodó, őszinteségében átlátszó, tisztaságával tündöklő, becsületében eladathatatlan ifjúságért kiált kalvinista egyházunk. Az élet gigerli vámszedőire, a hízogás gyorstalpalóira, a szellemi sorvadás fertőzöttjeire semmi szükség. Nem rongyszedőknek, kufároknak és rab-szolgatartóknak kell nevelni magunkat, hanem mindig valami olyant óhajtani, ami a kevesek ideálja. Ne kelljen itt magát annak szegyélni, aki tudja, hogy ostoba, de akaratával képes felülmulni a „merő-intelligenciával rendelkező” nagyképű diákot. A modelldiák már antikvárium, mert nem látszani kell, hanem lenni. A lumpoló diák a régi kor ittfelejtett „romantikája”, egy bárgyú anachronizmus; fejlődéstörténeti múzeumban még jól mutathat. Hagyjuk nőni magunkban a gondos és szigorú állásfoglalások zseniális ifjúságát, amelyik, ha keveset tud is, de lelkileg nívót jelent, mert nem sunyi, hanem nyíltan becsületes. Ne az élet tanítson bennünket, hanem mi vezessük életünket. Így lesz az igazi diákélet acélba-öntött akarat, tartalom, szín, élő és folyton átalakuló energia, amely belső fegyelem és külső rend tele mosollyal és lehetőségekkel.

A mindig hallott restauráció és revízió alig jelent többet, mint azt, hogy takarosabb rendet kell vágni a kitarítás kaszájával a studiumok rétfjein. A ránk maradt egészséges vetőmagot be kell vetnünk lelkiismeretünk jól felárkolt barázdáiba, beboronálnunk sok-sok törődéssel és öntözgetnünk izzadságunkkal. A mai fiatalságnak csak tenni szabad. Minden napunk legyen a tegnap megindult munka új erőt termelő jubileuma.

Koncz Sándor.

TÜKÖR ELŐTT.

Sötétségből : világosság. Vigyázó! meddig még az éjszaka?

Ézsaiás : 21 : 11.

Vigyázni, örködni felelősségteljes munka: akár éjjel, akár nappal. Bibliái igénkben az éjjeli vigyázással, az éjjeli őrral találkozunk. Táborozó cserkésznek legszebb, legizgatóbb feladata az éjszakai őrség. Sötét éjszakában robogó vonaton tisztelettel gondolunk a mozdonyvezetőre, annyi utazó életének megbízott órára. Falvak sötétjében megjelenik előtünk az éjjeli őr, aki éber figyelemmel állja a vártát. A keleti pásztor őrhelye, az őrtoronyban vigyázó katona, vagy tűzoltó a próféták őrző gondja a népért, mely nem hagy álomba merülni, mind arról tesznek bizonyosságot, hogy ez a világ az örködés, a vigyázás világa. Az örködés, a vigyázás világában legéberebb őr Isten, aki, hogy közelebb legyen hozzánk, ha kiáltva kérdezzük, közvetítő ört adott a Jézus Krisztusban.

Meddig még az éjszaka? Minden éjjeli örködés végső biztató feloldója a nappali világosság. Elmondhatjuk, hogy napjaink életében uralkodó tényező a sötétség. Ebben a sötétségben itt is, ott is örök állanak. Ha megkérdezzük a vigyázókat, meddig még az éjszaka, meddig a bűn és nyomorúság vaksötétje, hallgatnak, vagy bizonytalanul felelnek: ki tudja meddig?

Legyünk egyenként és személyesen vigyázói, őrei önmagunknak és egymásnak, kis gyűrűben, nagy körzetben, amint kinek-kinek megbízatása van. Amikor nem tudunk felelni a: vigyázó! meddig még az éjszaka? kérdésre, kiáltunk nagy felelősséggel Krisztushoz, aki éjjel és nappal változatlan pontossággal őriz s a sötétségből világosságra hoz elő. Kérdezz s figyelj a feleletre. Kérdeztem, ezt a választ kaptam: Én vagyok a világosság, jer a közelemben s eloszlik az éjszaka koromsötétsége.

Aki a világosságban van, nem lehet a sötétségben!

Kovács István IV. é. h. h.

Mindnyájan eláruljuk egyszer ifjúságunk forradalmi bátorságát, mert minden nemzedék az egész világ megváltásának reményét hozza magával és annak csalódásaival búcsúzik el a földtől. De már is utána nyomul egy másik ifjúság ugyanezzel a hittel; s ez a hit, ez a folyton megújuló születés egyszer talán mégis boldogsággal és szeretettel fogja megajándékozni a világot. (Szitnyai Zoltán)

Az Ormányságról.*

Tiszteletes Teológus Ifjúság!

Három hetes dunántúli falutanulmányozásunk egy zárt részével, az Ormánysággal szeretnék felolvasásomban foglalkozni. A Drávától felfelé, a folyóval párhuzamosan, Drávafoktól Harkányig terül el ez az ősi magyar terület. 44 faluból és úgy 17.000 körüli lakosságból állhat. Lakói csaknem 100 százalékig reformátusok. Milyen szép és nekünk — a jövő lelkipásztorainak — milyen jóleső számok lennének ezek. A papirra írt számok mögött azonban előlme rajzolódnak a számok mögötti életek, amelyek mind azt mondották, hogy nem is olyan sok idő múlva megfogynak a számok, elpusztulnak, vagy legalább is üresen maradnak a házak, mert „pusztulunk, veszünk...“ A pusztulás, a gyász felett mindig részvétellel áll meg az ember, akkor pedig, amikor a maga fajtája haldoklik, akkor könnyhullatva áll meg a sír mellett, tekintete messze mered a jövőbe és talán azon gondolkodik, hogy mi lesz ezután... Sajnos, nem egyébről, mint a haldokló Ormányságról hoztunk szomorú gyászjelentést. Lehet, hogy egy kicsikét korán nyomtattuk ki a fekete sorokat, mert hiszen *még csak* agonizál és talán egy „kormány-injekció“ segítené rajta, ez azonban sokba kerül és kérdés, hogy értékeli-e annyira a beteget? Pedig érdemes lenne mindent megtenni értük, mert bennük szép magyar fajtánk legszebbjét, legértékesebb részét veszítjük el. Az ereikben még az ősmagyarok előtti avar, vagy hún vér csörgedezik. Ezért vannak tele annyira ősi és ritka szép népies szokásokkal, amiket másutt sehol sem találhatunk meg. Csodálatos kincsekkel van tele a multjuk, ha belenézünk az életükbe, szinte nem bírunk szabadulni, annyira bűvös és misztikus szálakkal fűzi magához lelkünket. Maga az Ormányság Baranya legszebb részén terül el. Régen egyes helyein hatalmas tavak és nádasok álltak, amely körül kifejlődött az ősi halászat, *csikászat*. A fogott halat káposztával ették, vagy ahogy ők nevezték: „csíkos kápiszta.“ Ezeknek a vízenyős helyeknek az emlékeit őrzik a még mindig élő talpasházak, melyek fatalapzatuknál fogva nagyon alkalmasak voltak a víz elleni védekezésre. Később a tavak helyén hatalmas rétek, legelők lettek és ez ismét egy új szokásnak, a *lovászságnak* lett kitermelője. Esténként a szép szál ormánysági legények felperdültek lovaik hátára s messze kaluppérozva a legelőkre, békót kötöttek lovaik lábára és az esti tűz mellett pipázgatva, talán biklás szeretőjük körül járt a gondolatuk, vagy csendesén nótáztak:

Amott legel hat pejsikó magába,
Mind a hatnak békóba van a lába,
Ergye pajtás térítsd vissza a csikót,
Hadd vögyem le a lábáról a békót.

Ha levögyük a lábáról a békót
Hát azután mére hajtsuk a csikót?
Majd elhajtsuk ára mére nap lejár,
Ara tudom a gazdája úgy se jár.

Ilyen helyen természetes, elmaradhatatlan a betyárélet. Nem is szükködött bennük az Ormányság. Aminthogy minden vidéknek meg volt a

* A Teol. Egyetben tartott felolvasás.

maga híres betyárja, úgy az Ormányságnak is meg volt a maga Séta Pista és más nevezetes betyárja, akikről rettenetes hírek keringtek a falvakban és életük romantikáját nem egy nóta örökítette meg.

Séta Pista sétál a zöld erdőbe,
Vágott golyót töltött a fegyverébe
Széledjete ti vármegye kutyái
Megrövidült élteteknek napjai.

Séta Pistát nem édes anya szülte
Barázdába kis pacsirta költötte
Nem köll neki édesanyja párnája
Betakarja a kis pacsirta tolla.

Találtunk nem egy öreg embert, akiknek még ma is ez a nótájuk és rezgő hangjukon elénekelgetik a régi szép magyar dallamot.

Ormánysági talpas-ház.

A nép belső életét is valami csodálatos mélység jellemezhetette, talán ezért volt még a ruházatuk is tiszta fehér, sőt még a gyász színük is fehér volt. A házaik tiszta fehérre voltak meszelve. A 3—400 lélek számára épült kedves kis templomaik bizonyágtévően őrzik az atyák drága hitét. A mesztergerendákra tett bibliájuk az esték imádságos percét. A „banya kemence“ mellett lévő „kúcók“ (gyermek tanya) a sok gyermekes anyák gondos nevelését, akik biztosan sokszor odakiáltották gyermeküknek: „Mész mingyá a kúcóba.“ És mindezek már csak a múltéi. Nem maradt más számkra, mint az emléküik. A tiszta fehér ruhát befeketítették, a fehér házakat befestették, a szép templomokat üresen hagyták, a bibliájukat csak a rászálló porréteg érinti s a kúcók helyén, Istenem, nem kiabálnak többé az angyali gyermekhangok...

Szinte spontán fakad fel a kérdés: mi az oka ennek? Ez az, ami felett nem tudnak dönteni. Egyik a gazdasági okot hozza fel és azt mondja, hogy a nagybirtok ölte meg a népet. A másik viszont azt mondja, hogy a pusztulás lelki okokra vezethető vissza: a pozitív hit hiánya a földre, a vagyona korlátozta életük célját. A harmadik a fényűzést, a negyedik pszichológiai, vagy etikai okokkal próbálja magyarázni és így tovább. Mindegyiknek van valami igazsága és ha kétszáz okot hoznának fel, akkor meg lehetne belőle gyártani a kétszázegyediket. Félő, hogy lassanként egy okfejtő gárda fog kifejlődni a kérdés körül és maga a beteg csak kinlódik,

pusztul tovább. Pedig itt nem szabad meditálni, itt egy halálos ténnyel állunk szemben, itt segíteni kell!

Az én feladatomban csak annyi, hogy megrajzoljam ennek a beteg népnek a nyomorúságát, hogy elmondjam azokat, amiket láttam, vagy hallottam felőlük.

Kijelentem, hogy nem kecsgető: az orvosok már lemondtak róla. Voltunk drága lelkű embereknél, akiknek gyászbaborult az életük, könnyes lett a kenyerük, mert benne élnek ebben a halálos vergődésben. Egy dr. Fülep Lajos nem lát az életében fontosabb és sürgősebb tenni-

Ormánsági menyecske.

valót, mint ennek a veszélynek a mennél szélesebb rétegekben való megismertetését és gyökeres gyógyítását. Per Viktor róm. kath. plebános, gimn. igazgató és Gyenis János ref. lelkész baráti körökben igyekeznek a mindennapi élet ezer problémája közt is ezt a kérdést a legfontosabbá tenni. Herbert János vajszlói körorvos nemcsak a maga becsületes munkája által, hanem tudományos kutatásai által is igyekszik beelátni ennek a sötét-színű kérdésnek a titkába, most Kodolányi Jánossal karöltve egy könyv kiadásán fáradoznak. És említem végül Kiss Gézárt, aki az Ormányság legnagyobb ismerője s talán éppen ezért a legnagyobb fájdalmasa is. A maga igazi lelkipásztori jellemével ott kell élnie egy haldokló gyülekezet főfészkében. Szinte fáj hallgatnunk azokat a kísérleteket, amelyeket gyülekezetében megpróbált s amelyeknek mindegyike csődben végződött. Az iskolás gyermekeket maga tanítja vallásra; becsületes vasárnapi iskolai munkájával, majd nagy gondnal végzett konfirmációi előkészítéssel jó és

kedves lelkeket nevel fel, s amikor kikerülnek kezei közül, elkapja őket is a ragályos betegség és a Sátán martalékai lesznek. És így dől itt dugába minden kísérlet. A lelkipásztor csak vasárnap tudja hirdetni az ígét és akkor is délelőtt mindössze 5—10 embernek, délután pedig az iskolás gyermekeknek. Lassanként feleslegessé lesz a szolgálatuk. És hány helyen van ez így?

A lelki züllöttségnek velejárója a testi züllöttség. Lehet-e rettenetesebb dolog annál, amikor a magyar nép bázisa, a parasztság erkölcsileg meg-inog és züllötté lesz! Egy városnál elsiklunk felette — bár nem nyugszunk meg benne — mert a város pusztít, embereket forgat ki formájukból; a falu züllöttségénél azonban meg kell állnunk, mert ez már a nemzet pusztulását jelenti. És jelenleg itt vagyunk. Nem beszélék azokról a förtelmességekről, amelyek egy-egy magzatelhajtásnál adódnak elő. Hajmeresztő dolgokat hallottunk ezekről; csak annyit, hogy ezeknek az eredménye az, hogy az ottani temetők tele vannak 19—23 éves nőhalottakkal, 1 napos, 1 hónapos gyermek halottakkal. Az orvosok nagy része felháborítóan aljas módon él vissza a lelkiismeretére bízott tudásával. Egy hónap különözetben elvette ugyanaz az orvos az édesanyától és 14 éves leányától a magzatot, mert jó pénzt fizettek érte. — Hogy hogyan is tudott ez a mi higgadt és egészséges erkölcsi életet élő népünk idesülyedni, — ez szinte megfoghatatlan.

Természetes, hogy az ilyen erkölcsi életnek mély következményei vannak. A lakosság pusztul, a szaporulat egyre csökken. Itt vigyáznunk kell, mert a statisztika kimutathatja, hogy az arányszám az előző évihez képest normális, azonban azt már nem tudja kimutatni, hogy abban az arányszámban az öregek vannak túlsúlyban és 20 év múlva egy iszonyatos zuhanás fog beállni a statisztikában. Éppen ezért mi egészen egyéni statisztikát állítottunk fel, amikor házsámok szerint néztük a lakosság arányszámát. Ez jobban rámutat az ijesztő helyzetre. Egy részletet közlünk.

2 öreg, 1 gyermek.	4 felnőtt, 1 gyermek.
2 öreg.	Kihalt ház.
2 öreg.	2 öreg.
1 agglegény.	4 öreg.
1 öreg.	3 öreg, 2 gyermek.
5 felnőtt, 2 gyermek.	4 öreg, 14 éves leány (már gyermeket vettek el tőle.)
2 öreg, 1 elvált, 1 nagyleány.	2 kihalt család.
2 öreg, 3 gyermek.	6 felnőtt, 1 gyermek.
2 öreg, 1 lány.	4 felnőtt, 1 gyermek.
6 felnőtt, 2 gyermek.	5 felnőtt, 3 gyermek.
2 öreg, 1 gyermek.	Kihalt ház.
Kihalt ház.	4 felnőtt, 2 fiatal.
3 öreg.	1 agglegény.
2 öreg.	2 felnőtt.
Kihalt ház.	5 felnőtt, 2 gyermek.
4 felnőtt, 1 gyermek.	stb. stb.
Kihalt ház.	

Ez csak egy utca és így folytatódik tovább a többi...

Aki egy csöppet is ismeri a népi lelket, az nagyon jól tudja, hogy a falusi nép legnagyobb szenvedélye a munka. Forró nyári napokon, a perzselő nap hevében sokszor szinte elkábul a túlhajszolt munkától és mint az elszedült méhecske, még akkor is megy tovább... Ez a nép már nem ilyen. Itt már nem a munka a legfontosabb, hanem a kényelem. Láttunk igazi szegényeket, akiknek volna alkalmuk szolgálat útján megkeresni a kenyerüket, azonban nem mennek, mert az „szígyön“. 50—60 holdas gazdák maguk kénytelenek megdolgozni földjüket, mivel cselédet nem kapnak, gyermekük pedig nincsen. Nagyon sok ilyen megkövesedett szokással találkozunk itten. Pl. a vagon mindig a családban élő legöregebb nevén van. Ha él a 90 éves dédapa, akkor ő rendelkezik a vagyonnal és az 50—60 éves fia még egy doboz gyufát sem vehet az ő akarata nélkül. Az asszonyoknál pedig mindenben a „nagyanyi“, vagy „öregszüle“ akarata dönt, aki nem tűri azt, hogy az ő fülébe két gyerek is ordítson, mert sok abból egy is! És próbálja vagy egy menyecske áthágni ezt a dogmát, úgy kipenderítik a házból, mintha ott se lett volna. Hogy mennyi magzatot gyilkoltak már meg ezek az „öregszülék“, arról csak a sötétség fia tudnának beszélni...

Tiszteletes Ifjúság! Ezekben vázoltam egy halálos beteg népnek a vergődését. Sok nehézséget elhallgattam, sok kisebb-nagyobb dologról nem szóltam. Erős meggyőződésünkkel lett, hogy ezt a népet aligha lehet többé megmenteni. Ez már a halálos percekéről beszél és nem ad gyermekeinek életre való utasításokat, mivel nem törődik velük. Itt a mentésnek csak annyi szerepe lehet, hogy egy területet, a Dunántúlt mentsük meg. Ha nem sietünk, akkor még ezt is elveszítjük. Vigyázzunk, mert a betegség már a mi falvainkban is terjed és ahová egyszer betette a lábát, onnan nehezen írtható ki. Vigyünk tiszta lelket, pozitív hitet a népünk közé, vigyük el Krisztust, mert Ő szereti legjobban a gyermekeket.

Fürjész István.

AMI NINCS.

Az idő követelményei elől nem lehet kitérni. Az idő követel: a magyar faj pusztulását át kell változtatni életté. A magyar fajt a falu, még magyar népe adja, tehát a falu pusztulását kell életté tenni. Középosztályunkat ebből az élettől teli faluból neveljük ki, mert csak így lesz igazán magyar a középosztály, — Az építést mindig alulról, a talaj jó megásásával kell megkezdeni. A talaj azonban gyenge. Földműves osztályunk *hatelemis elfelejtett tudással, már nem is labilis erkölcsi életével éli életét.*

Egy nép tudását, világnézetét, erkölcsi felfogását a nevelés adja és változtatja meg. Falusi népünk tudása, világnézete, erkölce majdnem semmi, hogy legyen valami, nevelni kell. De hogyan!? — Falusi pedagógia mostoha gyermeke a pedagógiának, ezért *a magyar paraszt, nevelés nélkül nő fel*, mert a hat elemi csak oktat, de nem nevel. A nevelés igazi tere az ismétlő iskola volna, ha volna, de nem az. — Mem lehet

rajta csodálkozni, mert az elemista gyermekek oktatására kiképezett tanítóink ugyanolyan módszerrel oktatják (nem nevelik) az ismétlő iskola serdülőit, mint a nyolc, tíz éves gyermeket. Pedig *a serdülő kor az, amikor világnézeti alapot, vallási elmélyülést, kollektív érzést, ennek nyomán fajszeretetet, hazaszeretetet, biztos erkölcsi talajt le lehet és le kell rakni.*

A falusi ifjúság tizenkettedik évétől kezdve semmiféle rendszeres nevelésben nem részesül. Nem lehet rendszeres nevelésnek tartani az itt-ott virágzó, vagy csak meglévő ifjúsági munkát, mégúgyse a levante nevelést. Az előbbi vagy a kényszer szülöttje, vagy egy-egy ambiciózusabb lelkésznek, tanítónak egyéni munkája. Az utóbbi a katonai nevelés előfutárja. A családi nevelést meg sem lehet említeni. — Kimondhatjuk nyugodtan; falusi népünket nem neveljük rendszeresen, csak oktatjuk tizenkétéves koráig, azután egyéni ambícióból valamit még foglalkozunk vele, valamit még kap a predikációkból (feltéve ha református), de máskülönben szabadon fejlődhet, úgy ahogy akar!

Mért nem fejlődött ki évszázadok alatt a rendszeres népnevelési pedagógia? *Azért, mert városban élő, egyetemi katedrán ülő pedagógusaink nem ismerik a népet és annak nevelésre szorultságát.* Írtak és írnak gyermeknevelésről, serdülő-kor problémájáról, ifjúság ilyen és olyan lélektanáról, de csak általános gyermekről, serdülőről és ifjúról beszélnek. Nem írnak, mert nem írhatnak a tőlük távol élő falusi gyermek, serdülő és ifjú neveléséről. *Falusi nevelésünknek nincs tudományos teóriája, amire felépülhetne a praxis.*

Falusi lelkipásztoraink, akik a nép között élnek, nem érznek magukban hivatást a nevelésre, hisz ők lelkipásztorok és nem pedagógusok. Pedig a lelkipásztort és a pedagógiát nehezen lehet egymástól elválasztani; — *jó lelkipásztor pedagógia nélkül nincs.*

Tanítóink olyan fiatalon kerülnek ki az iskola padjai közzül, hogy amikor látni kezdenének, akkor már nem láthatnak, éppen ezért megmaradnak az elemi oktatás szűk határai között, tovább már nem terjed, mert nem terjedhet ki látásuk (csekély kivétellel). *Pedig a tisztán látás szükséges a tudományos elgondoláshoz, a tudományos elgondolás meg a praxishoz. Semmiféle praxis nincs tudományos teória nélkül; így pedagógiai praxis sincs.* Ahhoz, hogy az a pedagógia, ami nincs, a falusi paedagógia megszülessen, tudományosan képzett, pedagógiai beállítottságú nép-nevelőkre van szükségünk.

A lelkipásztornak megvan a tudományos alapozottsága, de nem igen van meg a pedagógiai beállítottsága; a tanítónál éppen megfordítva áll a dolog. Egyiknek a munkája sem terjed ki intenzíven a tizenkettedik év utánra, a serdülés idejére, *amikor rendszeres nevelés hiányában, ösztönük diktatórikus uralma alatt egyáltalán nem kívánt módon fejlődnek falusi ifjaink.*

Mégis azt kell mondanunk, hogy a lelkész és a tanító a falu hivatásos nevelője, azonban *tanítóink ne négy polgárral és öt éves képzői tudással kerüljenek ki, hanem részesüljenek látómezőt tágitó akadémiai képzésben.*

Lelkészeink nevelésében is kapjon nagyobb helyet a *rendszeres népnevelés gondolata*.

Lelkész és tanító együttes, tudományosan megalapozott nevelése terjedjen ki *intenzíven egészen a házasságkötésig*. — *Erős és pozitív legyen különösen a serdülő korban*.

Álljon a nevelés rendelkezésére *ésszerűen megválogatott könyvtár*, ahol iskolai tudását ki-ki szórakozás közben fejlesztheti. — És sorban lehetne sokáig sorolni, hogy mi volna „hasznos, szükséges, kívánatos,” mint eszköz egy speciális falusi nevelésben. Mert ennek a pedagógiának speciálisan falusi pedagógiának kell lennie. De erre a pedagógiára, a „hasznos, szükséges és kívánatos” eszközökre sürgősen szükség van, mert felnő a falu népe hatelemis tudással, mélyebb vallási érzés, faj- és hazaszeretet ismerete nélkül, labilis erkölcsi felfogással.

Ebből a nevelés nélkül felnőtt népből akarunk új életet teremteni a magyar életben!? — Vajjon ilyen talajból fakadva, milyen lesz ez az élet!?

Dabóczi István III. é. hh.

AZ ŐSTEHETSÉG.

A faluszeminárium meghívására október 24-ikén eljött Sárospatakra *Győri Elek festőművész-őstehetség*. Nemcsak képeit hozta el a 28 éves fiatal ember, hanem hozott magával friss, életerős, dolgozni tudó és dolgozni akaró életlevegőt. Egész lényéből az egészséges humor, a megalkuvást nem ismerő célegyenes határozottság árad szét. Ma már ismerik és elismerik mindenütt, de mennyi küzdelmes vívódáson kellett átmennie, míg idáig eljutott.

Szülőfalujából, *Tiszaladányból* 1931-ben ment Pestre, hogy munkát keressen. Már ekkor is rajzolgatott, festegetett. Elhatározta, hogy messzire megy, ahonnan hirt sem hallanak felőle, mert szégyelt munka nélkül, más jóvoltából tengődni. Sok utánjárással sikerült Budapesten egy *kovácsműhelybe* bejutnia. Lakása mesterének *butorszállító* kocsija lett. Nekifogott a munkának. *Hajából készített esettel* dolgozott. Festekeit *kenőolajjal* keverte. Nappal a pöröly mellől ment a vászon mellé s amíg a vas melegedett, addig is dolgozgatott képein. „Nyáron még jól éreztem magam, de télen nagyon hideg volt. Azt hittem, hogy a kocsiban nem lesz poloska, de bizony annyi volt, hogy mikor leültem írni, kezemből kiverték a penát — így telt az életem” — mondja. Takarója egy vékony felöltő volt, párnája ujságpapir. Derús humorral emlékszik vissza, hogy bizony éjjel nem egyszer kellett felkelnie, hogy *kípihenje* magát. Közben festegetett. „*Feljajdult bennem a művészfájdalom, hogyha mindenkiből lesz valami, hát miért kell nekem így elvesznem*” — fejezte ki művészetre való predestináltságát. Már elemi iskolás korában is a számtanfeladatok helyett szuronyrohamot festett füzetébe. Budapesten azután lassan pártfogói is akadtak. Nagy hálával emlékszik meg *Csóka István* festőművészről és

Kovács János O. T. I. főorvosról. „Ők öntöttek belém életet. A művész úr sohasem mondta, hogy jó-e a képem, de én szemérről mindig észre vettem, hogy melyik tetszik neki s melyik nem.“ — Szeret ujságot olvasni, szereti a *magyar történetmet és a művészettörténetet*. Sokat olvasott Zichy Mihályról és Munkácsyról. Sokszor elgondolkozott már, hogy mennyire elmaradt ő Zichy Mihály mögött, aki 20 éves korában magába szerettette Katalin cárnőt; ezzel szemben ő még egy cselédleány tetszését sem tudta megnyerni. Pártfogói révén később bejutott a Goldberger-gyárba. Fájt neki, hogy előtte munkatársai német nyelven beszéltek, mert hiszen csupán *hárman* voltak magyarok. Büszkén meséli, hogy „népsorolvasáskor“ még a rendőr is felfigyelt magyar nevére. Igen kemény munkára fogták, különösen egy zsidó hivatalfőnöke akarta elüldözni munkahelyéről, de ő túrt és kitarzott, mert „ha már olyan nagy utánjárással kerültem ide, mint a mennyországba, nem akartam pártfogóim jóságával visszaélni.“ — Főnöke bosszantására a csomagoló ládákra szakállas zsidókat és horogkeresztéseket rajzolt. „Egyszer azonban kitört bennem a forradalom, egy emelő rúddal kivertem 5 ablakot, hogy megigazítsam a zsidót.“ Megkérdeztük tőle, hogy nagyon gyűlöli-e a zsidókat. „Szeretem én őket — mondja — hogy a tímár takarítaná le a bőrüket.“

Majd képeit magyarázza. A munka- és művészet-szeretet heve elragadja, amint sorra veszi alakjait s minden mozdulatokat külön-külön elmagyarázza. Mikor egy *cigányasszony* portréját festette, 50 fillér modellpénzt fizetett neki, de még ma is bántja a lelkiismeret ezért, hogy a szegény asszony bizonyára több dohányt elszítt pipájában, mint amennyit keresett. A cigányasszony még ma is átkozza, mert amióta modellt ült, a falubeli legények „kárognak utána: lefestettek, lefestettek.“ Azután *tyúk-tolvajok* című képét mutatja. Két falubeli legényt kísérnek a zsaruk, „lesír róluk a csendőrbüszkeség.“ Nagyszerű hasonlatai vannak. Tösgyökeres magyar nyelvét — amit féltő gonddal és öntudattal őrzött meg Pesten is — élvezettel hallgatjuk. Elküldték Zalába magyar típustanulmányra. Csak *egy igazi magyar arcot* látott, egy csordást. Jegyzetei között „egy elszánt kanász“ is akad, aki azonban „inkább a tékozló fiúra hasonlít.“ Büszke arra, hogy amíg művésztársai egy portrét megfestettek, ő hárommal is elkészült. Tanult festőművészek lefestették, de véleménye szerint a kép inkább vadorzóra hasonlít. Azután *árvíz* című képe kerül sorra. A tajtékzó Tisza, rombadólt házak, teknőn menekülő vénasszony, háztetőre szorult macska, vidáman úszkáló kacsák, libák, mind-mind legapróbb részletekig. Egy magyar egykedvűen áll, melegszik a tűznél, csupán arra ügyel, hogy bajusza meg ne pörkölődjék. Szellemesen jegyzi meg: „Kérem, a magyar ember sose veszti el lélekjelenlétét, ha megrakott szekér megy is rá a lábára, egykedvűen pök egyet a pipa mellől, azután nyugodtan mondja: tojjátok mán odébb.“ *Temetési* képe következik. Még a borús ég is a szomorú hangulatot fejezi ki. Emitt sirató rokonok, a fekete palástos tiszteltes úr, amott a vénasszonyok, akik már most arról tanakodnak, hogy ugyan mi is lesz a szegény árvával. Elmeséli, hogy hallotta a kiállításon, amint mögötte két ferencrendi barát azt mondotta, nagy tehetség, csak nagy kálvinista. *Templomból való kijövetelt* ábrázoló képén minden rajta van,

ami egy vasárnap-délelőtti falusi hangulathoz tartozik. A bíró meg a kurátor majd ki csattan az önérzettől, amit nem is csodálhatunk, hiszen a pappal beszélnek. Egy kislány annyira köhög, hogy vonaglik bele a háta. Bizonyosan herbatét iszik — jegyzi meg. Következő képe *lakodalmat* ábrázol. Külön felhívja a figyelmünket arra, hogy az elemózsiáért kolduló cigányasszony mennyire hű, amint ő mondja: szinte érzik a szennyes szag rajta.

A *képviselőválasztást* is megfestette. A községháza ablakán kinéző jegyző és felesége felismerhetőségig hű. Agitáló, magyarázkodó parasztok. Egy iparost körülvesznek az atyafiak, „mert az mégis csak okosabb.” — *Tokaji szüret, teknőcsinálás* sorba előkerül és sorba megcsodáljuk. Valóságos Leonardo-i megfigyelés az, amit *kocsmajelenet* című képénél elmond. Együtt leült a legényekkel inni és duhajkodni, hogy közöttük jobban megfigyelhesse a mulató ember arcvonásait. Egy másik kocsmajelenetnél elmeséli, hogy az előtérben ülő két ember az adóját tárgyalja, egy harmadikat a felesége hív haza, de az ember mellét verve, önérzeteskedik: „de bizony én hordom ám a kalapot.” A zsidó egykedvűen figyel a kármentőben és jegyzi az összetört poharakat, üvegeket. Legjobb képének a Ladányba hazatérő *levantecsapat* képét tartja. A diadalmasan hazatérők élére önmagát festette. Báméskodó gyerekek, hátul kilógó békezászlóval, parasztok, akik sóhajtván emlékeznek ifjú korukra: „én is voltam ám fiatal valamikor.” Leventéket bámuló leányok, a zenekar muzsikájára vonító kutya stb.

Minden tárgyát a falu életéből veszi. Szerelmese a falunak és fajtájának. Nem venne el olyan lányt feleségül, aki elhagyta ősei viseletét. Ki akarták vinni képeit külföldi kiállításokra, de csak úgy engedi, ha ő maga is elmehet magyar ruhába, hadd lássák meg mindenfelé: mit tud a magyar. Alakjaiban mindenütt ott pezseg és lüktet a tiszta fajtság. — Tökéletes művészt és tökéletes magyart ismertünk meg benne. *Győri Elek beigazolta, hogy: „a jót és nemeset ne a Szajna és Themse partján keressétek, itt virulnak azok az ég mosolyaképpen a magyar nép szívében.”*

B. I. R. T.

FALUSZEMINÁRIUM.

Népművészet Lácán.

Faluszemináriumunk ez év szeptemberében megindította a Főiskolai-múzeum keretén belül a népművészeti tárgyak összegyűjtését. Célunk megmenteni azokat a tárgyakat, amelyek hozzájárulnak a falu-lelkének megismeréséhez. Munkánk folyik s az eredmény biztató. Vajdácskán, Karcsán, de különösen a Lácán végzett gyűjtés eredménye azt bizonyítja, hogy a nép lelkében él egy bizonyos fokú történeti érzék, amely meg tudja tartani és menteni a maga számára sokszor öntudatlanul, sokszor önzésből az elődeinél talált hasznos vagy haszonnélkül való szépet, amivel használati tárgyait díszíti, lakását kedvéssé teszi. A lelemény, a látás természetesen az örökölt motívumok mellett újakat is teremt, ez a lélek nemcsak másol, de maga is fejleszti önmagát. Szeretettel veszi a gyűjtést, jó lélekkel ad a magábólól.

A falunak van művészete. Lácán összegyűjtött 19 szőttés és varottas kendő beszédes bizonyága ennek. A szövés technikája olyan magas fokot mutat, hogy nemcsak a Bodroghközön, de országos viszonylatban is elsők között áll. Mintájuk tipikusan magyar: kosáros, tulipános, a rózsák különböző fajainak gazdag változata; így a színek is. Vannak tisztán pirosak, vagy kevert színek, de mind jó ízlésről és érzékről tanuskodnak. Rojtkötésük pókos, rácsos, szíves és még sok más. A szövést egymástól tanulják, s az úgynevezett „csík-szedésben“ mind megannyi mester. Érdemes a faluval foglalkozni, ma még sok minden megmenthető, s ami elpusztult az nem a falu bűne, hanem azoké, akik magukra hagyták a falut. Mi faluszemináristák szívesen keressük fel a falu népét, mert érezzük az eddig tapasztaltakból is, hogy a falu szeretettel vár és fogad bennünket, mert érzi, hogy mi is szeretetet viszünk hozzájuk. Reményünk a legnagyobb és hisszük, hogy munkánkat megértik és éppen úgy meghallják szavunkat a többi falvak is, mint a dicséretére váló példát mutató lácai nép!

Sohajda Mihály II. é. h. h.

ŐSZ VAN PATAKON.

Az aszfaltúton táncol a szél
A táncosa száz sárga levél.
Őszi délutánba belesír a csend
Szürke fellegek vonulnak ma fent.
Az aszfaltúton megkopog a léptem:
Gondolkozva, ingadozva léptem.
Halott levelek az aszfaltos úton
Megjött hát az ősz, látom, tudom.
Dereshajú ember néz szembe velem

Sápadtan áll az ős kollégium,
S míg a nyári színt én is levetem
Levéllal telik a pataki út.
Megállsz és nézed:
Az őszi csendbe belesír a szél
S amíg eltűnik a nyári közöny,
Szemed széléből kicsordul a könny:
A válladra hull egy falevél.

Bélcés Géza, III. é. tn.

GYILKOS ÓRIÁSOK.

Be kell vallanom, hogy ezt a bevezetést utólag írtam. Elismerem, hogy ez furcsa és szokatlan. De mentse eljárásomat az a szintén elég szokatlan tény, hogy csak munkám végén vettem észre, hogy tulajdonképen egészen mást írtam, mint amit eredetileg akartam. Hogyan történt ez, magam sem tudom pontosan. Én nem akartam egyebet, mint megemlékezni egy pár nagyszerűen vakmerő férfiről, kik a nyár folyamán megkísérelték meghódítani a Nanga Parbatot, a Himalája hegység egyik legmagasabb és legzordabb csúcsát és kik vakmerő kísérletükért halállal lakoltak.

De amint előbbre és előbbre jutottam a munkába, régi emlékek keltek életre bennem. Eszembe jutottak a Kárpátok hófedte láncolatai, a tiroli és svájci csúcsok és gleccserek és mind annyiszor, mikor néztem őket, megejtett a hegyek csodás varázsa. Nem tudtam tárgyilagos maradni, nem törődtem a tényekkel, hanem szabadon engedve fantáziámat, megpróbáltam odakövetni a három tragikus sorsú németet, ahová emberi szem már nem tudta követni őket és ahová többé nem tértek vissza. Így lett ebből a megemlékezésből több, vagy talán kevesebb, mint amit eredetileg akartam.

Himalája a bennszülöttek nyelvén annyit jelent, mint a hó hazája. Valóban hónak és jégnek a birodalma ez a hatalmas hegytömeg. Rettentő szakadékaik, sziklafalai és égnek meredő csúcsai minden élőlény számára megközelíthetetlenek. Hiába volt eddig minden kísérlet az óriás, tizenkét, 8000 méternél magasabb csúcsa véresen vert vissza minden támadást. Nem egy bátor hegymászó csontjai porladnak szerteszét a szakadékokban s minden kísérletnél szaporodik a halottak száma. Ennek ellenében a nyár folyamán egy német expedíció újra megkísérelte a lehetetlent. S bármily hősiiesen küzdöttek is tagjai, újból a hegy aratott diadalt. Merkl, az expedíció vezetője, két társával, Weltzenbachhal és Wielanddal hősi halálát lelta a titokzatos Nanga Parbat oldalában.

Két hónapon át küzdöttek az expedíció tagjai hóval, jéggel, viharral, mérhetetlen fáradalommal és halálos veszedelemmel járt minden megtett méter, míg végre sikerült egy pár száz méterrel a csúcs alatt felállítani az utolsó hetes számú táborhelyet. Még pár száz méter és elérve a cél, meghódítva a hegyóriás. Még egy pár száz méter és tán újra szaporodni fog a halottak száma.

Nem csoda, hogy az expedíció tagjain lázas izgalom vesz erőt. Merkl Willy ott áll egy kiálló sziklapárkányon s mintegy megbabonázva, bámul fel a csúcsra. Rettentő hideg van, de ő ezt nem érzi. Csupasz kezével árnyékolja szemeit s úgy kutat a feje felett emelkedő sziklafalon járható hely után. Türelmetlen, rettenetesen türelmetlen. Valami megfoghatatlan erő húzza-vonza felfele. Egy végzetes hatalom, amely túl dicsőségen és anyagi hasznon arra készíti, hogy életét kockáztassa a gyilkos csúcsokon. Egy megfoghatatlan vágyódás ez a titokzatos hegycsúcsok után, amely mindig a hegyek felé hajtotta s amely, ha hegyeket látott, mindig száz-

szoros erővel tört ki rajta. Igen, ő a hegyek szerelmese. Szereti, örülésig szereti a hegyeket, ezeket a csalfa óriásokat, melyek olyanok, mint az asszonyok. Mindig újra meg kell őket hódítani, ha nem akarja elveszíteni őket az ember. Szerette őket már gyermek korában, mikor még egy kis hegyi falucskában lakott. Különösen szerette közöttük az éjszakákat, mikor mint távoli ágyúdögés hallszanak a meg-meginduló lavínak és kísértetiesen zúg a szél a sziklafalak mentén. A hegyek pedig fenséges nyugalommal terpeszkednek el az ezüstös holdfényben. De most nincs idő merengeni. Indulni kell. Minél előbb, annál jobb, legalább túl lesznek rajta.

Eszményi szép az idő. Valóban királyi pompában tündököl az óriás. A három német meredek sziklafalon kapaszkodik fölfele. Merkl legelől, megelőzve társait. Talán, ha a kötél nem akadályozná még gyorsabban mászna, de így tekintettel kell lennie társaira. Sok minden jut eszébe, a siker, dicsőség és világ-hírnév, szerettei és ismerősei, majd a svájci és a hazai csúcsok képe tűnik fel emlékezetébe; a Schreckenhorn, amelyen a legjobb barátja halálát lelte. Láta a 400 méter magas sziklafalat s alatta a felismerhetetlenségig összezúzott holttestet s megint elfogta az a furcsa érzés, mint akkor, amikor először gondolt arra, hogy ez a pár véres húscapat nemrég még élt. Majd feltűntek mind a többi gyilkosok a Matte-Horn, a Jungfrau-Joch, melyeknek megmászásához nem egy szomorú történet fűződik. Látja a Grindelwaldi kis temetőt, melynek majd minden második sirkövére csak ennyi van írva: lezuhant, majd egy hegynek a neve és a dátum.

Küzködve, erőlködve mászik feljebb és feljebb. Nem veszi észre, hogy a háta mögött vészjósló fellegek képződnek. Mikor az első szélroham végig süvít a fal mentén, ijedten kapaszkodik meg, hogy ez le ne sodorja a tátongó mélységbe. Még reméli, hogy nem lesz baj, de belül már valami azt súgja, hogy igenis, baj lesz. Ha lehetséges, még jobban odatapad a sziklához, mintha egygyé akarna válni véle. Jeges hópihéek kezdenek szállingózni. Hóvihar a Himaláján gondolja, s mint gyakorolt hegymászó tudja, hogy maga a halál. Jeges hófelhők gomolyognak körötte fantasztikus alakokat öltve s amint a szél újból és újból végigsüvölt a sziklafal mentén, úgy hangzik, mintha a hegy gúnyosan, rosszakaratúan nevetve. Rettentő hidegben egy sziklahasadékba kapaszkodó ujjai lassan-lassan megdermednek. A vihar már teljes erővel dühöng. Ugy rémlik neki, mintha a felhők közül ismerős arc nézne reá, de nem tudja kié. Újabb szélroham jeges havat csap az arcába, dermedt ujjai nem tudnak többé kapaszkodni, lassan-lassan elengedik a párkányt.

Zúg, bömböl a vihar és félelmetesen kacag az óriás.

Ez a tragédia, amelyet előre meg lehetett volna jósolni, azt jelenti, hogy a Nanga Parbat távol fogja magától tartani az újabb próbálkozásokat. De mikor kegyelettel adózom a hősi halált halt németnek, kegyelettel emlékezem meg ama sok szárról, kiket megejtven a hegyek varázsa, közöttük lelték halálukat. Nem azokról beszélek, kiket csupán a dicsvád vitt arra, hogy megostromolják a csúcsokat, hanem kik, éppúgy nem tudtak szabadulni a hegyektől, mint a tengerész a végtelen vizektől.

Sokféle prózai magyarázatot lehetne adni annak: miért törnek az emberek. Lehetne magyarázni lélektanilag azt is, hogy ez a modern rekordőrület. De én a magam részéről azt hiszem, hogy ez a vágyódás a csúcscsok felé nem egyéb, mint annak az isteni szikrának az ösztönzése, amely arra készíti az embereket, hogy mindig a magasba, mindig a csúcscsok felé törjenek. (bf.)

KÉSHEGGYEL.

Amíg tolhegyyel bántottak, azt csak eltűrtük valahogy. Amikor azonban a „Magyar Kultúra“ című lap iskolánk támadásában a késhegyig is hajlandó elmenni, a krisztusi szelidség szavával mi is szólani kívánunk. „Tedd helyére szablyádat, mert akik fegyvert fognak, fegyverrel kell veszniök“. (Máté 26:52.) Felemeltetett pedig iskolánk ellen ez a kétélű kard azért, mert az ifjúság körében egy szennyirodalomnak titulált könyv forog „Pápák bűnei“ cím alatt. A kardforgatók a homályos látás teljes tájékozatlanságával szúrkálóznak jobbra-balra, nem gondolván arra, hogy más is adhat kegyelemdőfést. Sőt még közigazgatónk érthető szavú helyreigazító nyilatkozata után is, a fülünk mellett már a fejünket is kerülgeti a szablya e „szent igazság“ érdekében. A sárospataki Főiskola ifjúsága most már másodízben tartotta oda a „Magyar Kulturá“-nak, a mindig tiszta és mocsoktalan arcát. Mindannyiszor igyekezett beszennyezni és elrútítani. De mindannyiszor sikertelenül. Illő azonban, hogy egyszer már azokra az áskálódó fondorlatokban megöszült koponyákra is visszasújtson a kardnak második éle.

A sárospataki Főiskola nagykönyvtára nem azért van, hogy minden egyes könyvét kolostori bibliaként odaláncoljuk. Könyvtárbizottságunk határozata értelmében mindenki munkálkodhat abban, aki teológus, felsőgimnazista, vagy aki felnőtt létére nem tartozik az analfabéták kategóriájába. Ki tehet arról, hogy a Krisztus földi helytartói között bizony akadtak olyanok, akiket kevésbé szabályszerű magaviseletük miatt az utókor méltónak tartott a megemlítésre. Ki tehet arról, hogy 70 vagy 80 ezer kötet, nagyobbrészt tudományos célt szolgáló könyv között egyetlen ilyenfajta mű is képviselve van. A református pap már csak kisebb ember, mint a római pápa, meg valamivel közelebb is áll a sárospataki Főiskola szívéhez, még sem tesszük lakat alá azokat a könyveket, amelyek irodalmunkban Krisztus szolgálóinak bűnös lépéseit ostorozzák. Szeretném én azt a pannonhalmi, egri vagy kalocsai könyvtárat látni, ahol minden református papról szóló könyvet máglyahalálra ítélnék. Meg azután a római pápa nagyobb történelmi személyiség is, mint egy szegény lelkipásztor. És ha ezt elismerjük, akkor valaki, mondjuk egy teológus tudományos szempontból is kutathat a könyvtárban ilyenfajta művek után. A könyvtár kiviteli naplója hivatalosan bizonyítja, hogy az elmúlt két év alatt összesen hatan olvasták a kérdéses könyvet. Ezek közül 5 a református teológiát végző vagy már végzett egyén és mindössze egy (1) a katolikus felsőgim-

nazisták „rengeteg“ száma. Téved a levegőben hadonászó ellenfél abban is, hogy a lapszéli bejegyzések diákoktól származnak. Diáktól származhat az „olvasásnál vigyázat“, „ha nem akkor tévedtünk“ naiv ceruza bejegyzés. De nem származhat diáktól az „ilyen szennyirodalom kell a református teológusoknak“ polemikus hangú, a „Magyar Kultúra“ által szinte terminus technikusként használt beírás, melynek valóban „tömeges“ száma csakis a buzgó pennájú kegyes éritikustól eredhet. Ezzel a bejegyzéssel pedig megteszi azt az önvallomást is, amely szerint neki tudomása van arról, hogy a „Pápák bűnei“ c. könyvet túlnyomórészt a sárospataki teológia akadémia polgárai olvassák. Sőt ha figyelembe vesszük azt, hogy ugyancsak a hivatalos statisztika szerint két év alatt 5516 diák vett ki a nagykönyvtárból könyvet, akkor emellett az a 6-os szám, amelyikből ismétljük, 5 teológus, nem is olyan nagy, ami miatt bizonyágtételre hadsorbba kellene állítani ellenünk a sátán birodalmának összes jól felfegyverzett csapatait.

Méltatlanul érte és éri tehát a sárospataki Főiskolát és annak ifjúságát minden támadás. Hamis az a vád, hogy ifjúságunk szennyirodalmat olvas. Itt a biblia betűiből mi már régen megtanuljuk Isten nevét kiolvasni, mikor a sátán még csak ilyenfajta vádakot tud körmölni ellenünk. A sárospataki Főiskola 400 esztendő alatt biztosan többet tett, vagy legalább is tett annyit a magyar kulturáért, mint az a „Magyar Kultúra“, amelyik szégyennel viselheti a nevét, ha ilyesmikkel akarja egy iskola jó hírnevét beszennyezni és ifjúságának békéjét felforgatni.

Ez azonban nem történhetik meg, mert a késhegyig elmenőknek már is beletört a bicskájá.

Palumby Gyula,
főiskolai szenior, alkönyvtárnok.

Diákcsemege.

I. Fizikai órán kísérlet közben a tanár észreveszi, hogy a kísérlethez behozott iránytű poros, felháborodva kérdi: hogy lehet ilyen piszkosan egy műszert behozni? Jellemző az osztály tisztaságára, látjátok, még ez a piszkos iránytű is felétek mutat. Valaki megszólal hátul: tanár úr, az ellenétek vonzzák egymást!

II. Kora reggel a kórház várószobájában egy diák kipirult arccal, lázban égő szemmel várja a doktor urat. Végre megérkezik és mindjárt meg is kérdi: „No' mi a panasz?“ Jajj doktor úr — mondja elhaló hangon a kérdezett — nagyon beteg vagyok! De mégis? Fáj a szívem! szerelmes vagyok! Tessék valamit rendelni, mert nem bírom tovább. (A doktor bizonyára tangót rendelt neki.)

III. Elmerengve ballag az egyik diák az iskola folyósóján és fájdalomosan dalolja e szomorú melódiát:

„Engem még nem szeretett senki,
Engem még nem csókoltak szívből igazán.“

Az egyik tanár hátulról a vállára teszi a kezét, végignéz rajta, aztán elmosolyogva mondja: „Hát el is hiszem fiam.“

Kajdy Béla,
gimn. VIII. o. t.

KÖNYVISMERTETÉS.

Dr. Mátyás Ernő: PÁL APOSTOL MEGTÉRÉSE. Sárospatak, 1934. (237 l. 8°).

Az ember vallásos életében alig van izgatóbb, feleletre váró kérdés, mint a *megtérés* problémája. Hogy mennyire nem korszülte probléma, mutatja az a tény, hogy hosszú esztendőök lázas, kutató munkája egy egész irodalmat teremtett nemcsak az újtestamentomi disciplinában, hanem a vallástörténet, valláspszichológia, kor- és irodalomtörténet stb. tudományok területein is.

Pál apostol „radikális fordulat“-ának kérdése pedig annyival is inkább problematikus, mert semmi dokumentum nincs, amely eligazító, irányjelölő motívumul szolgálna. Pál leveleiben ugyan tartózkodóan szól erről és amennyiben ezt teszi, kizárólag apologetikus szempontból nyilatkozik.

„Az emberi lélek rejtett világát bejárni, személyiségének a titkát megragadni, mindig különösen érdekes feladat volt“ mondja bevezetőjében a Szerző, melyből a probléma iránti existenciális állásfoglalását ismerhetjük meg. Amíg tehát Pál apostol személyiségének titkát nagy tudományossággal és mégis a *legközvetlenebbül* ismerteti, az örök ember igazi mivoltát világítja meg, a kijelentésben aktuálissá váló Isten megigazító munkájának alázatos kiemelésével.

A munka, melynek központi problémáját a Szerző így fogalmazza meg: „... miben állott az a nagy horderejű változás, amely Pál apostol életét és hitvilágát oly páratlan módon meghatározta“ (8.), a Bevezető részen (7—44) kívül 3 fejezetre tagolódik: I. A megtérés előtt (46—124), II. A megtérés (125—197) és III. A megtérés után (198—237) főcímet viselő részekre.

A bevezető rész a téma kérdéskomplexumát nyújtja. Felvonultatja a Szerző az egyes teológiai irányok, kérdéssel szemben tartott állásfoglalásait. Bőséges anyag, amely tudományos célján kívül mintegy szellemi vágyat: tudásszomjat is ébreszt és a probléma mikénti megoldása iránti érdeklődést még intenzívebbé teszi.

„A megtérés előtt“ címet viselő fejezetben Pál apostolnak erre az időre eső évei, benne eltöltött ifjúi élete és lelki világa kapnak megvilágítást. Fokozatosan bontakozik ki a tarzusi hellenisztikus kultúra s a jeruzsálemi judeizmus Krisztustól eltávolító hatása és ennek, a krízisen keresztül mégis a Krisztushoz közeledő életnek a paradoxona.

Ha a bevezető részt talajnak s az első fejezetet gyökérzetnek nevezük, akkor a II. rész feltétlenül a törzs nevet illeti meg, a maga teljes lényegi jelentésével. Ez a rész a könyv magva s így a Szerző sok tuskodást magán hordozó, intuitive át is élt munkájának legáldottabb, a kérdés megoldható részét megoldó fejezete. A megtérés pszichológiailag és teológiailag, — amint Szerző nevezi *pneumatológiailag*, — nyer megvilágítást.

A harmadik, befejező rész, a megtérésben aktualizálódott újjászült isteni kegyelem teremtő munkájának eredményeiről szól. Krisztus önfeltáró kijelentésében élete célját és küldetését megalált, nem beérkezett,

hanem az ellentétes világok között tusakodó: *homo viator* képe jelenik meg Pálban.

A hittudomány számára megírt munka *tudománybeli értéke mellett* legdrágább szolgálata az, hogy amilyen tudományos munka, olyan építő lélekdarab is. Ezért kívánatos, hogy a tudományos könyvek polcáról eljusson a szomjuhozó lelkek asztalára is.

A könyv csinos és aránylag kevés sajtóhibát hordozó kiállítása, a Főiskolai nyomda jó nevének öregbítője. —y G—

Kedves Olvasóink!

Egyházkerületünk pályatételére: Falumonográfia írandó a Tiszáninneni Ref. Egyházkerület egy inkább református jellegű falujáról Főtiszteletű Farkas István püspök úr útján 50 pengő érkezett. Hálás köszönet érte. A munka pályadíja 30 pengő helyett így 50 pengő.

Szeretettel köszönjük meg anonymus Öreg Diáknak, a legátus, vagy mendikás élmény ötletes feldolgozása pályadíjának kiegészítésére küldött 30 pengő adományát. — A pályamunka díja így 50 pengő.

Köszönettel nyugtázzuk a november 5-ig beérkezett előfizetéseket: Dr. Gesztelyi Nagy László (K.) 6 pengő; Dr. Bencze Ferenc (R.), dr. Új-szászy Kálmán (Sp.), Vámosy Mikecz János (Bécs) 5—5 P; Várady Sándor (D.) 4 P; Dr. Csengery Kálmán (Uj.), Egey Szilárd (D.), Farkasfalvi Farkas Géza (R.), Gulyás József (Sp.), Hubay Barna (T.), dr. Kiss László (Uj), dr. Kiss Sándor (Sp.), Kovács Károly (T.), dr. Lengyel István (Sz.), dr. Panka Károly (Bp.), Rácz Ilonka (Bp.), Szabó István (H.), Tóth Kálmán (K.), dr. Tóth Pál (Sz.), Vass István (Kp.) 3—3 P; Bíró Lajos (T.), Harsányi Gusztáv (D.), dr. Moskovits Mór (Bb.), Veress Győző (Bp.) 1'50—1'50 pengő.

A novemberi Közlöny-szám elfogadása előfizetési kötelezettséggel jár.

KIADÓHIVATAL.

HIREINK

okt. 6-tól nov. 6-ig.

Palumby Sándorné

Főiskolánk szeniorának, Palumby Gyulának édesanyja nov. 1-én elhunyt. Tanárikarunk és diákságunk mély részvétellel osztozott szeretettel szeniorunk nagy fájdalomban. A teológus ifjúságot a Mádon végbement temetésen a kis-kórus képviselte. Isten vigasztalása azoké, akik Őt szeretik!

Figyelem! Az Ifj. Akad. Olvasó Egylet könyvtára a nagy közönség rendelkezésére áll. A könyvtár 7000 kötetnyi könyvtármánya között található régi és modern tudományos és szépirodalmi művek egyaránt. Jelentkezni lehet Kődöböcz József ifj. könyvtárnoknál. — Évi könyvhasználati díj 5 pengő.

Farkas István püspök ur dr. Enyedy Andor kíséretében okt. 14-től Tokaj, Tarcál és Taktaköz néhány községében generális vizitációt tartott.

Hubay Kálmán zádorfalvai lelkész urat, akit a gömörtornai egyházmegye egyhangúlag esperesévé választott, szíves szeretettel köszöntjük.

Darányi Lajost, Főiskolánk egykori jeles növendékét és szeniorát okt. 14-én iktatta be dr. Marton János pataki lelkészi állásába. Az a munka, amit már eddig is végzett Darányi Lajos, jó bizonyosság és ígéret mellett, hogy Isten kegyelméből nemcsak pataki gyülekezetének lesz áldása, hanem az itteni teológus ifjúságnak is szeretett tanítómestere.

Botos Ferenc volt pataki teológust a szászfai gyülekezet lelkipásztorának választotta meg. Új órálló helyén szeretettel köszöntjük!

Técsi Bélát a tiszadorogmai egyházközség egyhangú lelkesedéssel hívta meg lelkipásztorának. Az Isten különös szeretete, mely neki papi vizsgája után azonnal gyülekezetet adott, kísérelje minden Ő érette végzett munkájában.

Kocsis János, a pataki gyülekezet most megválasztott hitoktatólelkésze a Budapesten okt. 16.—18-án tartott vallásánári vizsgán vallásánári képesítést nyert.

Szatmáry István lett a pataki gyülekezet új kántortanítója, aki atyjának: Szatmáry Ferencnek 40 éves hűséges tanítói szolgálata után, édesatyjának örökébe lépett.

Lőrinczy Etelka és Nagy Árpád hitoktató-lelkész, akik egymás szívét az öreg pataki iskola teológiai termeiben találták meg, Miskolcon házassági frigyre léptek. A mindnyájunk előtt kedves emlékü párnak az Igéből üzenjük: Péld 8 : 17.

Sörössy Ilona és Kocsis János hitoktató-lelkész a pataki templomban nov. 6-án házasságot kötöttek. Az Ige mondani-valóját dr. Zsirus József professzor közölte az ifju párral. Mi is szeretettel köszöntjük őket.

A Pataki Diákok Országos Szövetsége okt. 14-én választmányi ülést tartott Sárospatakon, melyen Kazinczy Gábor or-

szágos elnök, akit ami diákságunk „kedves öreg ur“-nak nevez, is megjelent.

Kendőket adományoztak a létesítendő pataki népművészeti muzeum számára a lácai gyűjtés alkalmával a következők: Sohajda Miklósné, Mórítz Bertalanné, Ballók Istvánné, Ballók Albertné, Pásztor Erzsike, Pirigyi Gyuláné, ifj. Sohajda Istvánné, Kovács Bertalanné, N. Mórítz Sándorné, Tóth Zsófia, Nemes Gyuláné, Pirigyi Istvánné, Pásztor Dezsőné, Kovács Gizike, Kovács Erzsike, Tóth L. Zsófi, Mórítz T. Erzsébet, Kántor Ica. A faluszeminarium hálás köszönetet mond az adományozóknak.

A bodrogkereszturi konvent 200 éves évfordulója alkalmából okt. 8-án rendezett jubiláris ünnepségen dr. Mátyás Ernő és dr. Szabó Zoltán professzorok vezetésével 24 pataki teológus vett részt. A délelőtti gazdag és tanulságos műsor után Főiskolánk szegii szülőjében látta vendégül az ünneplő közönséget. Ifjúságunk vidám nótázása nagyban hozzájárult a hangulat nemes emeléséhez.

Az okt. 6-iki gyásznapot a szokásos bensőséggel ünnepelte meg Főiskolánk, Délelőtt 9 órakor gyászisteniszteleten vett részt az ifjúság a városi templomban. Délután emlékünnepély volt az imateremben. A gimnáziumi vegyeskar éneke után Palumbo Gyula szenior emlékbeszédében a gyászos magyar mult eseményeinek a jelen diáksághoz szóló követeléseit hangsúlyozta. A Főiskolai zenekar Chopin gyászindulójának művészi előadásával emelte ünnepélyünk színvonalát. A hősök emléktáblája előtt Novotny Gyula teol. elnök mondott lelkes beszédet. Kazinczy Lajos kivégzett tábornok szobránál Koncz Sándor emlékezett meg röviden.

A reformáció emlékünnepélyén a délelőtti istentiszteleten Palumbo Gyula szenior testvérünk szolgált. A délutáni ünnepélyen Orbán István gimn. tanár mondott tartalmas és megragadó emlékbeszédet. Az ünnepély színvonalát a zenekar, kórus, gimn. vegyeskar számai és két szavaltat tette változatossá.

Kirándultak a pataki teológusok tanáraik vezetésével okt. 26-án a Kékszürökuthoz. A kirándulás hangulatát edesítette az a sok finom sütemény, amit szeretett professzoraink kedves feleségei készítettek számunkra.

Urvacsorával éltek összes diákjaink a pataki gyülekezet közösségében nov. 4-én. A lélekemelő urvacsorai asztalközösségekben mintegy 650 ember vett részt, akiket a szent asztal, mint testvéreket forrasztott egybe.

A katonák számára urvacsorát osztott okt. 28-án Nemes Maller László tábori al-esperes, aki egyuttal a délelőtti istentiszteleten az igehirdetést is végezte.

A züllött nők missziója címen tartott előadást okt. 27-én Császár József miskolci hitoktató s. lelkész a gyakorlati szeminárium óráján. A tudományos felkészültségről és gyakorlati tapasztalatokról tanuskodó előadás értékét méltán igazolták a komoly hozzászólások.

Nagy Barna tiszakarádi s. lelkész a teológus ifjúság előtt „A német szellemiség arcáról“ tartott előadást nov. 3-án. Ez a mély tudományossággal készült előadás nagy filozófiai és teológiai távlataiban különösen elősegített bennünket a jelenlegi német helyzet tiszta megítélésében.

A tanári bibliakörben, amely már több, mint tíz esztendeje él, ez idén is összejönnek a teológia, tanítóképző és a gimnázium tanárai az Ige meghitt közösségébe.

Professzoraink vezetése alatt most is kezdetét vette a hetenkénti közös bibliatanulmányozás. Áldott alkalmak e körök a teológus ifjúság lelkiéletben való növekedésének.

Szobai esti-áhitatok csendességében kovácsolódnak össze a teol. internátus egyes szobáinak lakói. Az áhitat pontos és egységes ideje fél 10. A lelki ruganyosságot biztosítja a naponként írásban végzett gyakorlati exegézis a III-ad, IV-ed év részéről és a napról-napra önkéntesen írt imádságok sora az I-ső és II-od év egyes tagjaitól.

Missziói munkát végeznek a teológusok a következő elosztásba: összesen 36 rendes és segéd bibliakörvezető működik a tanítóképzőintézet és a gimnázium diákjai között; a képzőben 6 csoportban folyik a bibliai munka, a gimnázisták pedig az angol-, kis-, spanyol internátusok és a különböző gárdák (externátusok) szerint tagolódnak szét a szombatesti bibliai munkaközösségekben; az esetről-esetre előadódó missziói munkák végzésére szolgál Sárospatakon és környékén a „repülőraj“ (a „pilóták“) 21 tagja, akik istentiszteleteket végeznek a Király-hegyen, Györgytarlón, Végardón és a különböző tanyákon. A bodrogzsadányi istentiszteleteket pedig állandóan Lakos László II. é. hh. látja el; a pataki vasárnapi iskolások vezetésében 12 teológus atyánkfia vesz részt, a KIE-ben pedig 4 dolgoznak, a főiskolai kórház diákbetegeinek lelkigondozására szintén 4-en vállalkoztak. A bibliakörvezetők előkészítését dr. Szabó Zoltán gyakorlati professzor végzi, aki a többi missziói munkák felügyelője és irányítója is egyben. Isten lelke legyen az Ő munkásaival!

Katonabibliaköröket tart minden kedden este a pataki laktanya református katonáinak dr. Szabó Zoltán. Munkatársa a teológusok közül Basky István IV. é. hh. A bibliatanulmányozás mellett magyar-nótatanulás is folyik.

Kátémagyarázatot tartanak sorozatosan a II. é. teológusok minden vasárnap a pataki templomban. A már kétéves szolgálat eredménye, hogy jelenleg az 50-dik kérdés-feleletnél tartanak.

Ingyen telket adományozott Főiskolánk az iskolakertből a Sárospatakon felállítandó hősi emlékszobor számára.

Rákóczi—Kossuth—Kazinczy Gábor szobrok felállítása van tervbe véve, az iskolakertben. Ezáltal a meglévő 6 szobor 3 ujjal fog szaporodni.

Imaközösség meleg őszinteségében keresi már 3-ik esztendeje a teológus az Ige és imádság világánál az Eltet nagy feleleteit

Házi áhitatot végez egy egészségi okok miatt kintlakó teológus testvérünk minden este kvártéjt adó egyszerű házigazdája családjában. E példa követésre vár!

A pusztuló magyarság sulyos kérdéseit tárgyalta okt. 19-iki vitaülésén a teol. ifjuság. Vatai László a problémát kimerítően ismertető előadása nyomán termékeny vita indult meg, melynek gyakorlati következménye a falutjáró „regős” csoportok megszervezése és a teológus ifjuság vasárnap délutáni templombajárásának rendszeresítése.

A Károli bibliai szöveg átrevideálását katározta el a ref. és ev. testvéregyház. A revideálást végző bizottság ülésén okt. 22-én teológiánkról dr. Mátyás Ernő ujszövetségi professzor vett részt.

Évnyitó szeretetvendégségét okt. 6-án tartotta Teol. Egyeletünk a Mudrányteremben. A kezdő ének után Harangi László alelnök biznyságtevő írásmagyarázata következett a munkavállalásról. Majd Novotny Gyula gondolatokkal teljes üdvözlő szavakat mondott. Bertha Zoltán titkár pedig az Egyelet elkövetkező munkájáról adott programot, melynek gyakorlati elvei a munkaközösség kiépítésére vonatkoznak. Konecz Sándor bázeli tanulmányévről és utazásairól; Svájc—Francia—Német- és Olaszországban számolt be szemléltető előadásában. A műsor keretében mutatkozott be először a teológus házizenekar.

Az Országos Ref. Kiállításon a professzorikarból dr. Marton János és Szabó Zoltán dr., az ifjuság részéről pedig Günter Humbert, Sárospatakon már második esztendeje tanuló német diák, Konecz Sándor és Gönczy Árpád vettek részt. Egyházunk drága értékeinek megismerésében bizony sokat jelentett e kiállítás!

Tanítógyűlés volt okt. 14—15 napjain Poroszlón, melyen teológiánk gyakorlati tanára dr. Szabó Zoltán „Az alkalmat áron is megvegyétek” bibliai igék alapján tartott előadást.

Társadalmi estét rendezett a teol. ifjuság november 4-én a Mudrányteremben,

Novotny Gyula célt megjelölő beszéde után gazdag műsor következett, melynek legkiemelkedőbb száma Veress Lajos gitár-kísérettel előadott balladái voltak. A műsor után teázás volt. A sok finom sütemény készítése Batta Sarolta és Deák Ilona IV. é. teológák érdeme. Méltán sajnálhatják az alsóbb évfolyamok teológiánk ez utolsó „mohikánjai kiveszését”. Az egész estén végigvonult a friss, diákos humor és jókedv.

Az abaujszántói ref. gyülekezet nov. 18-ra vendégszereplésre hívta meg a főiskolai kórust. A megtisztelő meghívására a Kórus szorgalmasan készül.

Faluszemináriumunk folytatja áldásos munkáját, Jelenleg Matolcsy Mátyás: Agrárpolitikai feladatok Magyarországon című művét tanulmányozzák a tagok. Az elkövetkezendő vidéki kiszállások előkészületei most vannak folyamatban.

Kirándulást rendezett a tanítóképző okt. 5-én a Nyúlkúthoz.

Reggeli tornával edzi testét a teológus internátus minden lakója. A hatórai „ébersztő” után négy rajban vidáman folyik a tízperces könnyű gyakorlatozás. Torna-vezetők: Benyhe Imre, Kecskés József, Kertész Gyula és Szücs István IV. é. teol-ok.

A cserkészélet élénk ütemben folyik a képzőben szept. 22—23-án a regéci várhoz rándultak ki a csapat tagjai, okt. 5-én 9 csónakkal feleveztek a fiuk Felsőberezckéig. Temesvári (Trakberger) Istvánt, a csapat segédtisztjét vízből való életmentésért tüntette ki az Országos Cserkész Szövetség, a vármegyei intézőbizottság pedig a csapatot és annak két őrsét a Turul és Csodaszarvas őrsöket az őrsi portyázáson elért szép eredményért. A csapat most a közeljövőben megtartandó beszámoló ünnepségre készül.

A Teológia Öregcserkéseinek 764. sz. Timotheus csapata ez évben is megalakult és munkálkodik. A csapat fáradtságot nem ismerő, nagyon szeretett parancsnoka dr. Szabó Zoltán. A csapat létszáma, parancsnok kivételével: 30 főből áll. A 30

teológuscserkész három órsre tagozódik. Órsvezetők Novotny Gyula, Baski István, Szabó István, Valtai László, Erdélyi Dezső, Fűrész István. A csapat ezidei munkálkodása hetenkénti csapatgyűlésekből, pénteki öregcserkész délelőttekből és a közeljövőben megkezdődő munkafélórákból tevődik össze.

Erdélyi ajándécsomagot hozott a multkorában a posta. A mamaiai cserkész-táborban ellopott magyar őrsi trikolorunk pótlására drága erdélyi kezek gyönyörű himzésű magyar zászlót küldöttek nekünk. A varottasokkal bélelt zászlót hozó csomagot szeretettel és meghatódottan fogadta a csapat és legdrágább vagyonának tekinti. A hűséges magyarok hűségét jelképező zászlóját hűséggel meg is őrizzük!

Az öregcserkészek akadályversenye. Október 26-án gyönyörű és változatos kirándulást rendezett a 764. sz. Thimotheus öregcserkészcsapat a Luca hegy alatti gyönyörű tisztásra. A három órs külön utakon ment erre az idillikusan szép tisztásra, ahol az akadályok sikeres megoldása után táborvert a csapat és fleckensütéssel fűszerezett nagyszerű és ízletes délutáni ebédet fogyasztott el. Pontozóbirák voltak dr. Szabó Zoltán, dr. Újszászy Kálmán és Novotny Gyula. A kirándulás élményekben és szépségekben igen gazdag volt és az öregek jó munkát végeztek.

Október 6-án tartották a kegyeleti stafétát, melyen részt vett a Ginnázium, Tanítóképző, a honvédség, valamint a levették. A célba elsőnek a gimnázium futott be, a gimnáziumból futottak: Balogh József,

Gombos Imre, Kiss Károly, Kajdy György, Maller Sándor, Szacsury István, Ujj József, Patay Gyula VIII. osztályu tanulók valamint Nagy Endre VII. o. tanuló.

A képző footbalcsapata okt. 27 én játszott Sátoraljaújhelyben a kereskedelmi ellen. Eredmény 1 : 2.

A filléres vonat utasai közül, mely Budapestről jön, mindig többen és többen tekintik meg az ősi Főiskolát és az angol-internátust.

Hej te buval bélelt élet — így kiáltanak fel a teol. internátus egyik szobájának lakói a szobafőnök titkos intésére a studiumok és tanulmányok „forgatagában”.

A tanítóképző-intézet footbalcsapata szeptember 30-án 3 : 2, (3 : 1) arányban győzött Vissen a vissi footbalcsapata ellen. Góllövők Dely, Balogh, Szegedi.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Hirgyűjtőkhöz. Mászor pontosabban kérem a hirhez szolgáló adatok begyűjtését. — **F. J. S.** Közölhetetlen. — **T. L. V.** Írásod várjuk. — **Többeknek;** ha gondolod, hogy cikked a Közlöny kritizált nívóját emelheti, irjál bele. — **O. J. T.** Lapod köszönjük. Irj gyakran! Közlöny megy.

Kladóhivatali vezető: Kovács István.

Kladja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Hirgyűjtők: Tóth Lajos teol., Békés Géza képz. n., Széll Imre glmn.

Nyomtatta: Kisfaludy László
a ref. főiskola betűivel, Sárospatakon.

Nyomtatványok

izléses kivitelben jutányos áron készülnek

a FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN.